

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR – CHIRURGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Špecializačný odbor chirurgia zahŕňa komplexné diagnostické a liečebné postupy pri ošetrovaní náhlych brušných príhod, úrazov hrudníka, hlavy, brucha a končatín vrátane poranenia ciev, a tiež chirurgických ochorení, ktoré nie sú predmetom riešenia v iných špecializačných chirurgických odboroch.

Špecializačný odbor chirurgia nachádza uplatnenie v ambulantnej chirurgii, jednodňovej chirurgii a na lôžkových chirurgických oddeleniach.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia je 5 rokov.

b) Určenie stupňa vzdelávania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore chirurgia

Podmienkou na zaradenie do špecializačnej prípravy v odbore chirurgia je úspešné absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

Prijatie na štúdium

Na štúdium možno prijať absolventa medicíny, ktorý ovláda slovom i písmom slovenský jazyk a môže vykonávať činnosť lekára v Slovenskej republike.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Teoretické vedomosti potrebné na získanie špecializácie v špecializačnom odbore chirurgia zahŕňajú komplexné znalosti:

V rámci spoločného chirurgického kmeňa v trvaní 2 rokov:

- z chirurgickej anatómie, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- z fyziológie jednotlivých orgánových systémov, zodpovedný prof. MUDr. J. Bober, CSc.
- z patofyziológie chirurgických ochorení, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- z patológie chirurgických ochorení a úrazov, zodpovedný prof. MUDr. J. Bober, CSc.
- znalosti z predoperačnej prípravy, pooperačnej starostlivosti, výživy a intenzívnej starostlivosti, podávaní liekov rôznymi formami, transfúzna terapia a terapia pooperačných komplikácií, zodpovedný prof. MUDr. J. Bober, CSc.
- zo zásad pobytu na operačnom a ambulantnom trakte, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- z ošetrovania rán a obväzovej techniky, zodpovedný MUDr. M. Šoltés, PhD.
- zo zásad, princípov celkovej a miestnej anestézie a resuscitácie, zodpovedný doc. MUDr. J. Firment, PhD.
- zo zabezpečenia dýchania, intubácie, tracheotómie, konikotómie, zodpovedný doc. MUDr. J. Firment, PhD.
- z liečby bolesti, zodpovedný doc. MUDr. J. Firment, PhD.
- zo zvládnutia infekcie v chirurgii, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- z patofyziológie a liečby šokových stavov, zodpovedný doc. MUDr. J. Firment, PhD.
- základné princípy moderného šitia a spájania tkanív, zodpovedný prof. MUDr. J. Bober, CSc.

V rámci špecializačného odboru chirurgia v trvaní 3 roky:

- z chirurgickej anatómie, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- z fyziológie jednotlivých orgánových systémov, zodpovedný prof. MUDr. J. Bober, CSc.
- z patofyziológie jednotl. orgánových systémov, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- z patológie jednotlivých orgánových systémov, zodpovedný prof. MUDr. J. Bober, CSc.
- znalosti z diagnostiky chirurgických ochorení neinvazívnymi i invazívnymi metódami, zodpovedný MUDr. P. Mach, CSc.
- znalosti z patofyziológie krvácivých stavov, hemokoagulácie, hemostázy, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- znalosti z hemoragického šoku, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- znalosti z patofyziológie kardiovaskulárneho systému, zodpovedná prof. MUDr. I. Lazurová, CSc.
- z patofyziológie metabolických porúch glukózového a lipidového metabolizmu zodpovedný prof. MUDr. I. Tkáč, PhD.
- znalosti zo soľného hospodárstva a renálnej insuficiencie, zodpovedný MUDr. A. Rajnič, PhD.
- znalosti z patofyziológie traumatizmov hlavy, hrudníka, brucha, končatín a polytraumatizmov, ich prevencie, diagnostiky a liečby, zodpovedný prof. MUDr. M. Kitka, CSc.
- znalosti z patofyziológie akútnych a chronických tepenných a žilových ochorení, ich prevencie, diagnostiky a liečby, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.,
- znalosti z patofyziológie nádorových ochorení, ich profylaxie, diagnostiky a liečby, zodpovedný MUDr. I. Andrašina, CSc.
- znalosti z patofyziológie akútnych a chronických zápalových ochorení hrudníka, brucha a končatín, ich profylaxie, diagnostiky, liečby, zodpovední: prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., prof. MUDr. J. Bober, CSc.
- znalosti o základných farmakoterapeutických postupoch v chirurgii, zodpovedná prof. MUDr. I. Lazurová, CSc.
- znalosti z predoperačnej prípravy, pooperačnej starostlivosti, výživy a intenzívnej starostlivosti, detailné znalosti operačných postupov a metód riešenia chirurgických ochorení jednotlivých orgánov a ich komplikácií, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.,
- znalosti z vedenia dokumentácie a spôsobov získavania odborných a vedeckých informácií, zodpovedný prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- znalosti z príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti, zodpovední prof. MUDr. J. Vajó, DrSc., prof. MUDr. J. Radoňak, CSc.
- znalosti etických princípov v chirurgii, zodpovedný prof. MUDr. J. Vajó, DrSc.
- znalosti princípov chirurg. endoskopie GITu, zodpovedný doc. MUDr. M. Val'ko, PhD.
- znalosti základných princípov gerontochirurgie, zodpovedný prof. MUDr. J. Vajó, DrSc.

Rozsah praktických zručností a skúseností

V rámci spoločného chirurgického kmeňa počas 2 rokov musí uchádzač ovládať súbor praktických výkonov:

1.	Štandardná klinická prax
2.	Asistencia pri operáciách
3.	Kanylácia periférnej žily
4.	Sutúra rany
5.	Exstirpácie
6.	Drenáž hrudníka pri PNO
7.	Punkcia hydrotoraxu
8.	Punkcia ascitu
9.	Nekrektómia
10.	Cievkovanie močového mechúra
11.	Rektoskopia
12.	Zavedenie nazogastrickej sondy
13.	Zavedenie Sengstakenovej sondy
14.	Kanylácia vena subclavia, vena jugularis interna
15.	Kardiopulmonálna resuscitácia

V rámci špecializačného odboru chirurgia uchádzač musí ovládať :

- Výkony ambulantnej chirurgie - ošetrovanie rán, zavádzanie centrálného venózneho katétra, drenáž hrudníka, punkcia ascitu, punkcia perikardu, biopsie lymfatických uzlín, exstirpácia kožných a podkožných tumorov, ošetrovanie hemoroidov, análnych fisúr a tzv. malá septická chirurgia (panarícia, abscesy)
- Operácie pre akútne brušné príhody - zápalové, ileózne, hemoragické (resekčné výkony, stómie)
- Defibrilácia pri uzatvorenom i otvorenom hrudníku, priama masáž srdca
- Endotracheálna intubácia, tracheostómia
- Urgentná cievna chirurgia - embolektómia periférnych ciev
- Amputácie na končatinách
- Odstránenie appendixu vrátane laparoskopického odstránenia
- Operácie prietrží vrátane laparoskopických operácií
- Operácie varixov dolných končatín
- Operácie na zaistenie priechodnosti tráviaceho traktu
- Operácie na žlčníku vrátane laparoskopických operácií
- Operácie na žalúdku vrátane resekcie
- Operácie na slezine vrátane jej odstránenia
- Operácie pre traumatické poškodenie orgánov brušnej dutiny
- Operácie sprístupňujúce brušnú dutinu pre iných špecialistov
- Operácie prsníkov
- Steh šľachy a cievy pri traumatizme
- Trepanopunkcia pri epidurálnom hematóme
- Ošetrovanie úrazov orgánov hrudnej dutiny
- Ošetrovanie úrazov končatín vrátane poranenia ciev
- Konzervatívna liečba zlomenín
- Ošetrovanie popálenín

Počet praktických chirurgických výkonov:

1.	Operácie hemoroidov	10
2.	Ošetrovania šliach a ciev pri traumatizme končatín	4
3.	Ošetrovanie epidurálneho hematómu – trepanopunkcia alebo asistencia na neurochirurgickom pracovisku	2
4.	Ošetrovanie traumy, sleziny a pečene	2

Operácie pre akútne brušné príhody:

1.	Appendektómia	20
2.	Resekcia čreva	4
3.	Resekcia žalúdka	2
4.	Kolostómia	4
5.	Torakotómia (trauma hrudníka, zastavenie krvácania)	2
6.	Tracheostómia	3
7.	Urgentná cievna chirurgia - embolektómia periférnych ciev	2
8.	Amputácia na končatinách	10
9.	Chirurgia prsníka	10
10.	Hernioplastiky	15
11.	Operácie varixov dolných končatín	10

Nenáročné laparoskopické výkony:

1.	Appendektómia	6
2.	Cholecystektómia	15

d) Organizačná forma štúdia

Špecializačné štúdium v odbore chirurgia trvá minimálne 5 rokov. Začína sa spoločným chirurgickým kmeňom s odporúčanou dĺžkou trvania 24 mesiacov. V závere tzv. spoločného chirurgického kmeňa kandidát absolvuje 2-týždňový špecializačný kurz organizovaný LF UPJŠ a absolvovanie postupovej skúšky.

Na spoločný kmeň nadväzuje ďalšie špecializačné štúdium v chirurgii v trvaní 36 mesiacov.

Na konci 5. roku prípravy 2-mesačný špecializačný kurz v chirurgii, organizovaný LF UPJŠ.

Formami výučby sú teoretická výučba zahŕňajúca prednášky, semináre, samoštúdium a praktická výučba zahŕňajúca klinickú prácu vo výučbových zdravotníckych zariadeniach vzdelávacej ustanovizne. V rámci vedecko-odbornej činnosti sa vyžaduje účasť na vedecko-odborných podujatiach a najmenej 1 odborná publikácia v domácej, alebo zahraničnej odbornej literatúre. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe počas tzv. spoločného chirurgického kmeňa vykonávanej na jednotlivých pracoviskách, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Začína sa spoločným chirurgickým kmeňom s odporúčanou dĺžkou trvania 24 mesiacov:

- 2 mesiace anesteziológia a intenzívna medicína

- 12 mesiacov bežná ambulantná a lôžková časť chirurgie
- 2 mesiace gynekológia a pôrodníctvo
- 3 mesiace úrazová chirurgia
- 1 mesiac urológia
- 1 mesiac plastická chirurgia
- 1 mesiac neurochirurgia
- 2 mesiace vnútorné lekárstvo

Princípy kreditového systému

Kreditový systém je rozdelený na :

- štandardnú klinickú prax
- špeciálne chirurgické výkony
- sústavné vzdelávanie

Za jeden rok musí absolvent dosiahnuť minimálne 50 kreditov, maxim. ročný zisk môže byť 100 kreditov.

Kreditový systém sa bude realizovať podľa požiadaviek akreditačnej komisie a v súlade s kreditovým systémom na LF UPJŠ.

Pobyty na školiacom pracovisku

V rámci spoločného chirurgického kmeňa je mimo školiaceho pracoviska vzdelávacej ustanovizne pobyt možný aj na iných pracoviskách v akreditovaných zdravotníckych zariadeniach.

Po absolvovaní spoločného kmeňa, je chirurgická prax v trvaní 36 mesiacov. Možno ju vykonávať na školiacich pracoviskách vzdelávacej ustanovizne, ako aj na iných školiacich pracoviskách s akreditáciou pre túto činnosť.